

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : 77112040-522-2531

Konu : Harcırah

02.04.14* 2927

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA

İlgi: 13/02/2014 tarihli ve 43942091/45.03/653254 sayılı yazınız.

İlgi yazıda, emsal yargı kararlarına dayanılarak, Bakanlığınız aleyhine lüzumsuz açılan davaların önlenmesi ve gereksiz yargı giderlerinin önüne geçilmesi amacıyla sözleşmeli öğretmenlerden idari yargıda dava açmış bulunanlardan davaları sonuçlanmayanlar ile dava açmamış olanlara sürekli görev yolluğunun ödenip ödenmeyeceği hususunda Bakanlığınız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere Sürekli görev yolluğu verilmesini gerektiren durumlar 6245 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde hükme bağlanmıştır. Anılan maddenin 5538 sayılı Kanunla değişik (1) numaralı bendinde;

“Yurt içinde veya yurt dışında görev yapmakta iken yurt içinde veya yurt dışındaki sürekli bir göreve naklen atanan ya da yabancı ülkelerdeki memuriyet merkezi değiştirilen memur ve hizmetlilere yeni görev yerlerine kadar;”

sürekli görev yolluğu verileceği hükme bağlanmıştır.

Madde metninden de anlaşılacağı üzere, sözkonusu harcırah, sadece memur ve hizmetliler açısından ödenmesi gereken bir unsur olup, maddede belirtilen memur ve hizmetlilerin tanımları ise anılan Kanunun 3 üncü maddesinde yapılmıştır. Bu maddeye göre;

Memur: personel kanunları hükümlerine göre aylık alan kimseler (Yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel hariç).

Hizmetli: personel kanunlarına göre yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel, kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlarla kurumlarda çalıştırılan tarım ve orman işçileri ve iş kanunlarına göre işçi sayılan kimseler,

olarak tanımlanmıştır.

Bu tanımlamaya göre hizmet sözleşmesinde belirtilen esas ve usullere göre aylık alan kişilerin bu kapsamda memur ve hizmetli olarak değerlendirilmesine imkan bulunmamaktadır.

Sözkonusu 3 üncü madde de sözleşmeli personele yer verilmemekle birlikte, Kanunun 4 üncü maddesinin 2 nci fıkrasında bahsi geçen memur ve hizmetli olmayanların harcırahi anılan Kanunun 8 inci maddesinde düzenlenmiştir.

Bu maddede, memur veya hizmetli olmadıkları halde bu Kanuna tabi kurumlarca geçici bir görev ile görevlendirilenlere verilecek yol masrafı ve gündeliğin, bunların bilgi seviyeleri ve faaliyet sahaları ile mahalli şartlar dikkate alınarak 4 üncü dereceye kadar olan memurlardan herhangi birine verilen yol masrafı ve gündeliğe kıyasen ilgili kurumca takdir olunacağı, sözleşmeli olarak çalıştırılıp da sözleşmelerinde verilecek harcırah belirtilmiş olan kimseler hakkında da bu madde hükmünün uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır.

Sözkonusu 8 inci maddede sadece geçici görev yolluğu düzenlenmiş ve harcırah olarak da geçici görev yolluğunun unsurları olan gündelik ve yol gideri sayılmış, sürekli görev yolluğuna ise atıfta bulunulmamıştır. Buna göre, sözleşmeli personel için öncelikle

sözleşmelerindeki hükümlerin uygulanması, sözleşmelerinde hüküm bulunulmaması halinde ise anılan 8 inci madde hükmü uyarınca işlem yapılması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinde ise istihdam şekilleri belirlenmiş olup, bunlar, memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçilerden oluşmaktadır. Her bir istihdam şekline ilişkin olarak, tabi olunacak mevzuat ve statü açısından farklılıklar bulunmaktadır. Anılan maddenin (A) fıkrasında memur; mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler olarak tanımlanmış, ayrıca, bu tanımlananlar dışındaki kurumlarda genel politika tespiti, araştırma, planlama, programlama, yönetim ve denetim gibi işlerde görevli ve yetkili olanlar da memur sayılmıştır. Anılan maddenin (B) fıkrasında sözleşmeli personel; kalkınma planı, yıllık program ve iş programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, işletilmesi ve işlerliği için şart olan, zaruri ve istisnai hollere münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren işlerde, geçici olarak sözleşme ile çalıştırılmaya karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlisi olarak tanımlanmıştır. Anılan maddenin (C) fıkrasında geçici personel tanımına yer verilmiş, (D) fıkrasında ise işçi; (A), (B) ve (C) fıkralarında belirtilenler dışında kalan kişiler olarak tanımlanmış ve bunlar hakkında bu Kanun hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmiştir.

İstihdam şekillerine bakıldığında her bir istihdam şeklinin, amacının, tabi olunan mevzuatının, hak ve yükümlülüklerinin farklı olduğu görülmektedir. Genel olarak memurlar 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine tabi iken, geçici personel Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenen esaslar çerçevesinde istihdam edilmekte, işçiler İş Kanununa tabi bulunmaktadır.

657 sayılı Kanunun 4/B maddesi gereğince istihdam edilecek sözleşmeli personeli de kapsayan 28/6/1978 tarihli ve 16330 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6/6/1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki “Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar”ın, 6245 sayılı Kanunun 8 inci maddesine uygun olarak hazırlanan, 4 üncü maddesinde nakli mümkün olmayan sözleşmeli personele sürekli görev yolluğu ödenemeyeceği belirtilmiş ve anılan maddede;

“Personel, sözleşmelerinde belirtilen görev dışında çalıştırılmaz.

Görev yeri dışında geçici olarak gönderilenlerin gündelik ve yol giderleri, 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerinde saptanan süreyi ve 1 inci derece Devlet Memurlarına ödenen harcırah miktarını aşmamak üzere sözleşmelerde belirtilir. Sözleşmeli personele geçici görev yolluğu dışında harcırah ödenemez.” düzenlemelerine yer verilerek, sözleşmeli personele ödenecek geçici görev yolluğunun ödeme esas ve usulleri belirlenmiş, geçici görev yolluğu dışında harcırah ödenemeyeceği de açıkça ifade edilmiştir.

Anılan Esaslar’ın “Kurum içi yer değiştirme” başlıklı ek 3 üncü maddesinde ise:

“Sözleşmeli personelin kurumlar arası yer değişikliği yapılamaz.

Sözleşmeli personelin kurum içi yer değişikliği ise aşağıdaki hallerde Kurumca gerçekleştirilebilir.

a) Kurumun hizmet icapları dikkate alınarak, aynı unvan ve hizmet niteliklerini haiz sözleşmeli personelin kurum içi karşılıklı yer değiştirme talepleri, pozisyonunun vizeli olduğu birimde fiilen en az bir yıl çalışmış olmaları şartıyla yerine getirilebilir.

b) Personelin eş durumuna bağlı kurum içi yer değişikliği talebi; vizeli olduğu birimde fiilen en az bir yıl çalışmış olması, geçiş yapacağı hizmet biriminde aynı unvan ve niteliği haiz boş pozisyon bulunması ve kamu personeli olan eşin, kurum içi görev yeri değişikliği mümkün olmayan veya mevzuatı uyarınca zorunlu yer değiştirmeye tabi tutulan bir görevde bulunması kaydıyla yerine getirilebilir.

c) Sağlık sebebine bağlı kurum içi yer değişikliği talebi; mazeret süresince geçerli olmak üzere, personelin geçiş yapacağı hizmet biriminde aynı unvan ve niteliği haiz boş pozisyon bulunması, pozisyonunun bulunduğu ildeki Devlet ve üniversite hastanesinde

kendisi, eşi ve çocukları ile mevzuat uyarınca bakmakla yükümlü olduğu ana ve babasının hastalığının tedavisinin mümkün olmadığına ilişkin sağlık kurulu raporuna kuruma ibraz etmesi halinde yerine getirilebilir. Sağlık mazeretinin sona ermesi durumunda, eski pozisyonun bulunduğu il sınırları içerisindeki aynı unvan ve niteliği haiz boş pozisyona yeniden atama yapılır.

ç) Aynı unvan ve niteliği haiz boş pozisyon bulunması halinde, eşi şehit olan personelin kurum içi yer değişikliği talebi, bir defaya mahsus olmak üzere yerine getirilir.”

hükmüne yer verilmiştir.

Sözleşmeli personel olarak istihdam edilenlerin kurum içi yer değiştirmelerinin mümkün olmaması asıl olmakla beraber, bu kimselerin eş durumu, sağlık gibi sebeplerden kaynaklanan bir takım mağduriyetinin giderilmesi amacıyla bazı istisnalar getirilmiş bulunmaktadır. Ancak bu gibi durumlarda sözleşmeli personel istihdamının amacı göz önünde bulundurularak mevcut yerdeki sözleşmesini fesh etmesi ve yeni görev yerinde yeni hizmet sözleşmesi imzalaması gerekmektedir.

Herne kadar, Danıştay İkinci Dairesinin 26/12/2013 tarih ve Esas No:2009/140, Karar No: 2013/12270 sayılı Kararı ile sözkonusu Esasların 4 üncü maddesinin son cümlesinde yer alan “Sözleşmeli personele geçici görev yolluğu dışında harcırah ödenemez.” ibaresi ve Milli Eğitim Bakanlığının 2006/58 sayılı Genelgesinin 11 inci maddesinde yer alan “Sözleşmeli öğretmene sürekli görev yolluğu ödenmeyecektir.” ibaresi iptal etmiş olsa da, 657 sayılı Kanunun 4/B maddesi kapsamında istihdam edilen sözleşmeli personel memur ve hizmetli tanımına girmediğinden, bunlara 6245 sayılı Kanuna göre sürekli görev yolluğu ödenmesine imkan bulunmamaktadır. Ayrıca, sözleşmeli personelin ilgili mevzuat çerçevesinde memur olarak memuriyet mahalli dışında başka bir yere atanması naklen atama olmayıp açıktan atama niteliğindedir.

Bu itibarla, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) bendine göre istihdam edilen sözleşmeli personelin naklen veya kadrolu olarak başka yere atanmasının açıktan atama olarak değerlendirilmesi ve ilgili personele sürekli görev yolluğu ödenmemesi gerekmektedir.

Öte yandan, Anayasamızın 138 inci maddesinin 4 üncü fıkrasında, “Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır. Bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.” denilmek suretiyle yargı organlarına verilen kararlara idarelerin uyma zorunluluğu belirtilmiş bulunmaktadır. İlgili yazı ekinde yer alan Danıştay Kararları incelendiğinde bunların süre aşımı nedeniyle reddedilen ve kesinleşen davalarla ilgili olması yanında yargı kararlarının kişilere özgü olması, bu kararların genelleştirilerek başkaları hakkında da uygulanmasının mümkün bulunmaması nedeniyle idari yargıda dava açmış bulunanlardan davaları sonuçlanmayanlar ile dava açmamış olanlara, yargı kararları esas alınarak sürekli görev yolluğu ödenmesine imkan bulunmadığı mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini arz ederim.

Bakan a.

Salim UYSARLI
Maliye ve Sosyal Güvenlik Bakanı
Genel Müdür Yard.